

INFORMACJA DODATKOWA

I. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1.

1.1 Nazwa jednostki

MIASTO KALISZ

1.2 siedziba województwo Wielkopolskie powiat M. KALISZ gmina M. KALISZ

1.3 adres jednostki

GŁÓWNY RYNEK 20

62-800 KALISZ

1.4 Podstawowy przedmiot działalności jednostki

PKD 8411Z Kierowanie Podstawowymi Rodzajami Działalności Publicznej

2. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem

od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r.

3. Sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, w skład których wchodzi sprawozdanie Urzędu Miasta Kalisza oraz sprawozdania jednostek organizacyjnych Miasta Kalisza t.j.;

- 49 jednostek oświatowych

- 20 jednostek budżetowych

- 2 zakładów budżetowych

4. Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metody wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

Na podstawie przepisów art. 33 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r. poz. 994 z późn.zm.) i art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018r. poz. 395 z późn. zm.) oraz zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017r. poz. 1911) wprowadzono ogólne zasady rachunkowości.

Przyjęte zasady rachunkowości stosuje się w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych i jednakowej wyceny aktywów

i pasywów. Sprawozdanie finansowe sporządza się tak, aby za kolejne lata informacje w nich zawarte były porównywalne.

Zgodnie z art. 28 ustawy o rachunkowości, aktywa i pasywa wycenia się nie rzadziej niż na dzień bilansowy. W jednostkach stosuje się zasady wyceny aktywów i pasywów według reguł określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie Ustawy o finansach publicznych.

Jednostki podległe Miastu Kalisz prowadzą księgi rachunkowe w swoich siedzibach, w języku polskim i w walucie polskiej z wykorzystaniem programów komputerowych.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności i nie są znane okoliczności i zdarzenia, które świadczyłyby o istnieniu poważnych zagrożeń dla kontynuowania działalności w najbliższym okresie.

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia w szczególności

1.

1.1 Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, przeniesienia oraz stan końcowy a dla majątku amortyzowanego - podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji

Wyszczególnienie WN i P	Licencje na użytkowanie programów komputerowych	Pozostałe wartości niematerialne i prawne	RAZEM
Wartość brutto na początek roku	6 118 472,27	491 530,33	6 610 002,60
Zwiększenia, w tym	656 964,48	44 787,85	701 752,33
1) nabycie	617 843,76	44 787,85	662 631,61
2) przeniesienia	39 120,72	0,00	39 120,72
Zmniejszenia, w tym	44 925,22	298,89	45 224,11
1) sprzedaż	0,00	0,00	0,00
2) likwidacja	30 854,02	298,89	31 152,91
3) przeniesienia	14 071,20	0,00	14 071,20
Wartość brutto na koniec roku	6 730 511,53	536 019,29	7 266 530,82
Umorzenie na początek roku	5 767 131,41	491 530,33	6 240 922,96
Zwiększenia, w tym	250 955,02	0,00	250 955,02
1) amortyzacja	250 955,02	0,00	250 955,02
2) przeniesienie	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia, w tym	79 156,83	0,00	79 156,83
1) sprzedaż	0,00	0,00	0,00
2) likwidacja	77 849,93	0,00	77 849,93
3) inne	1 306,90	0,00	1 306,90
Umorzenie na koniec roku	395 527,71	44 488,96	440 016,67
Zwiększenia, w tym	426 733,50	44 787,85	471 521,35
1) amortyzacja	426 733,50	44 787,85	471 521,35
2) przeniesienie	0,00	0,00	0,00
Zmniejszenia, w tym	31 205,79	298,89	31 504,68
1) sprzedaż	0,00	0,00	0,00
2) likwidacja	30 854,01	298,89	31 152,90
3) inne	351,78	0,00	351,78
Wartość netto na koniec roku	6 334 983,82	491 530,33	6 826 514,15

	Grunty w tym użytkowanie wieczyste	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	W tym: dobra kultury	RAZEM
Wartość brutto na początek roku	283 963 983,94	860 484 479,42	21 022 944,68	30 329 163,42	6 309 525,45	0,00	1 202 110 096,91
Zwiększenia, w tym	8 548 184,90	132 720 543,87	14 087 413,21	16 264 404,56	5 322 105,36	0,00	176 942 651,90
1) nabycie	4 149 828,30	87 289 356,29	8 320 765,03	16 264 404,56	4 076 303,90	0,00	120 100 658,08
2) przeniesienia	4 398 356,60	45 431 187,58	5 766 648,18	0,00	1 245 801,46	0,00	56 841 993,82
Zmniejszenia, w tym	4 082 139,03	54 925 149,66	7 120 742,87	95 499,00	1 616 971,70	0,00	67 840 502,26
1) sprzedaż	286 317,40	1 738 950,27	12 204,70	0,00	0,00	0,00	2 037 472,37
2) likwidacja	0,00	599 631,02	602 978,50	0,00	170 172,62	0,00	1 372 782,14
3) przeniesienia	3 795 821,63	52 586 568,37	6 505 559,67	95 499,00	1 446 799,08	0,00	64 430 247,75
Wartość brutto na koniec roku	288 430 029,81	938 279 873,63	27 989 615,02	46 498 068,98	10 014 659,11	0,00	1 311 212 246,55
Umorzenia na początek roku	0,00	350 615 019,34	18 758 144,42	16 912 047,71	6 947 545,19	0,00	393 232 756,66
Zwiększenia, w tym	0,00	26 826 320,22	528 525,78	323 704,27	176 314,47	0,00	27 854 864,74
1) amortyzacja	0,00	26 473 564,94	455 221,53	323 704,27	146 932,60	0,00	27 399 423,34
2) przeniesienia	0,00	352 755,28	73 304,25	0,00	29 381,87	0,00	455 441,40
Zmniejszenia, w tym	0,00	2 499 954,39	153 349,48	95 794,91	61 474,93	0,00	2 810 573,71
1) sprzedaż	0,00	1 366 350,84	0,00	4 501,80	21 656,20	0,00	1 392 508,84
2) likwidacja	0,00	168 444,50	143 253,97	0,00	28 077,86	0,00	339 776,33
3) przeniesienia	0,00	965 159,05	10 095,51	91 293,11	11 740,87	0,00	1 078 288,54
Umorzenie na koniec roku	0,00	376 559 662,53	19 531 638,12	20 759 004,68	7 275 380,68	0,00	424 125 686,01
Zwiększenia, w tym	0,00	32 833 332,56	1 425 148,88	3 847 947,37	543 794,14	0,00	38 650 222,95
1) amortyzacja	0,00	32 079 206,45	1 360 113,65	3 847 947,37	524 294,04	0,00	37 811 561,51
2) przeniesienia	0,00	754 126,11	65 035,23	0,00	19 500,10	0,00	838 661,44
Zmniejszenia, w tym	0,00	6 888 689,37	651 655,18	990,40	215 958,65	0,00	7 757 293,60
1) sprzedaż	0,00	1 729 897,35	12 204,70	0,00	0,00	0,00	1 742 102,05
2) likwidacja	0,00	547 666,92	603 323,67	0,00	170 172,62	0,00	1 321 163,21
3) przeniesienia	0,00	4 611 125,10	36 126,81	990,40	45 786,03	0,00	4 694 028,34
Wartość nett na początek roku	283 963 983,94	509 869 460,08	2 264 800,26	13 417 115,71	-638 019,74	0,00	808 877 340,25
Wartość netto na koniec roku	288 430 029,81	561 720 211,10	8 457 976,90	25 739 064,30	2 739 278,43	0,00	887 086 560,54

1.2 Aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury - o ile jednostka dysponuje takimi informacjami

1.3 Odpisy aktualizujące aktywa trwałe długoterminowe niefinansowe i finansowe

Wyszczególnienie	Stan na początek roku	Zmiana stanu odpisów w ciągu roku		Stan na koniec roku
		zwiększenia	zmniejszenia	
Wartości niematerialne i prawne	0,00	0,00	0,00	0,00
Środki trwałe	3 116 898,60	2 986 931,74	3 167 557,89	2 936 272,45
Środki trwałe w budowie	0,00	0,00	0,00	0,00
Zaliczki na środki trwałe w budowie	0,00	0,00	0,00	0,00
Długotrwałe aktywa finansowe w tym	0,00	0,00	0,00	0,00
1) akcje i udziały	0,00	0,00	0,00	0,00
2)	0,00	0,00	0,00	0,00

1.4 Wartość gruntów użytkowanych wieczystość

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku
Powierzchnia (m ²)	91954
Wartość (w zł)	3744143,73

1.5 Wartość nieamortyzowanych lub nieumorzonych przez jednostkę środków trwałych używanych na podstawie umów,najmu, dzierżawy, leasingu itp.

Grupa wg KŚT	Stan na 31.12.2017	Zmiany w ciągu roku		Stan na koniec roku
		Zwiększenia	Zmniejszenia	
I	747 873,12	60 000,00	0,00	807 873,12
IV	75 121,63	0,00	0,00	75 121,63
VII	111 350,01	0,00	0,00	111 350,01
VIII	36 600,00	0,00	0,00	36 600,00
RAZEM	970 944,76	60 000,00	0,00	1 030 944,76

1.6 Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłuższych papierów wartościowych

	Stan na początek roku	Zmiany w ciągu roku		Stan na koniec roku
		Zwiększenia	Zmniejszenia	
Akcje	0,00	0,00	0,00	0,00
Udziały	237 694 540,00	10 640 000,00	3 526 000,00	244 808 540,00
WSK 'PZL-KALISZ" Sp z o.o.	621 040,00	0,00	0,00	621 040,00
KTBS Sp. z o.o.	47 032 000,00	0,00	0,00	47 032 000,00
Giełda Kaliska Sp. z o.o.	684 000,00	0,00	0,00	684 000,00
PWIK Sp. z o.o.	117 000 000,00	720 000,00	0,00	117 720 000,00
KLA Sp. z o.o.	5 995 000,00	4 330 000,00	0,00	10 325 000,00

Piekarnia SPOMIA Sp. z o.o.	206 500,00	0,00	0,00	206 500,00
PUK S.A.	209 000,00	0,00	0,00	209 000,00
ENERGA Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	4 326 000,00	0,00	0,00	4 326 000,00
MKS Sp. z o.o.	500 000,00	1 500 000,00	0,00	2 000 000,00
KPT Sp. z o.o.	3 526 000,00	0,00	3 526 000,00	0,00
PKS Sp. z o.o.	417 794 080,00	17 190 000,00	7 052 000,00	427 932 080,00
RAZEM	237 694 540,00	10 640 000,00	3 526 000,00	244 808 540,00

1.7 Dane o odpisach aktualizujących wartość należności ze wskazaniem na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego

Opisy aktualizujące wartość należności	Stan na początek roku	Zmiana stanu odpisów w ciągu roku			Stan na koniec roku
		zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązanie	
Długoterminowych	98 181,35	2 495,30	0,00	60,38	100 616,27
Krótkoterminowych	129 610 478,16	15 643 860,86	2 603 546,17	3 299 144,53	139 351 648,32
RAZEM	129 708 659,51	15 646 356,16	2 603 546,17	3 299 204,91	139 452 264,59

1.8 Dane o stanie rezerw wg celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym

Tytuł utworzenia rezerwy	Stan na 31.12.2017	Utworzone	Wykorzystane	Rozwiązane	Stan na 31.12.2018
Rezerwa na oczekujące się postępowanie sądowe w sprawie 1)..... 2).....	84 509,57	2 500,00	0,00	14 257,77	72 751,80
Rezerwa na grunty zajęte pod drogi – specustawa 1)..... 2).....	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Inne 1)..... 2).....	33 110,00	5 937,54	0,00	33 110,00	5 937,54
RAZEM	117 619,57	8 437,54	0,00	47 367,77	78 689,34

1.9 Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego przewidywanym umową lub z innego tytułu okresie spłaty

Wyszczególnienie	Zobowiązania długoterminowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty			RAZEM
	Powyżej 1 roku do 3 lat	Powyżej 3 lat do 5 lat	Powyżej 5 lat	
Kredyty i pożyczki	14 389 968,00	15 674 200,00	20 320 000,00	50 384 168,00
Emisji obligacji	19 500 000,00	21 500 000,00	135 899 000,00	176 899 000,00
Inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00	0,00	0,00
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	7 232,40	0,00	0,00	7 232,40
RAZEM	33 897 200,40	37 174 200,00	156 219 000,00	227 290 400,40

**1.10 Kwota zobowiązań z tytułu leasingu z podziałem na leasing operacyjny , finansowy lub zwrotny
NIE DOTYCZY**

1.11 Łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy zabezpieczeń

Wyszczególnienie zobowiązań zabezpieczonych na majątku	Kwota zobowiązania	Kwota zabezpieczenia	Rodzaj zabezpieczenia
.....	0	0	Hipoteki
.....	0	0	Zastaw...
.....	0	0	Przewłaszczenie
.....	0	0	Kaucji pieniężnej
	0	0	
RAZEM	0	0	

1.12 Kwota zobowiązań warunkowych udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń także wekslowych niewykazanych w bilansie

Zobowiązania warunkowe	Stan na dzień 31.12.2017	Stan na dzień 31.12.2018
Gwarancje i poręczenia	31 876 863,88	27 685 095,62
Zobowiązania związku współtworzonego przez JST przypadające do spłaty w roku bieżącym	74 689,00	72 621,00
Inne	508 678,32	508 678,32
.....	0,00	0,00
RAZEM	32 460 231,20	28 266 394,94

1.13 Czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe

Tytuł rozliczeń międzyokresowych	Stan na początek roku	Stan na koniec roku
.....	0,00	0,00
.....	0,00	0,00
Razem czynne rozliczenia międzyokresowe	214 143,77	350 980,60
.....	0,00	0,00
.....	0,00	0,00
Razem bierne rozliczenia międzyokresowe	0,00	0,00

1.14 Łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

Rodzaj otrzymanych poręczeń i gwarancji	Stan na dzień 31.12.2017	Stan na dzień 31.12.2018
zabezpieczenie wykonania umowy	34 124 590,50	35 372 243,30
.....	0,00	0,00
RAZEM	34 124 590,50	35 372 243,30

1.15 Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

20 436 499,11

1.16 Inne informacje

2.

2.1 Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

2.2 Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

Wyszczególnienie	Koszt wytworzenia w roku ubiegłym		Koszt wytworzenia w bieżącym roku	
	Ogółem	w tym odsetki	Ogółem	w tym odsetki
Środki trwałe oddane do użytkowania w roku obrotowym	75 662 781,45	0,00	109 269 542,58	0,00
Środki trwałe w budowie	91 988 305,40	0,00	90 682 934,66	0,00
RAZEM	167 651 086,85	0,00	199 952 477,24	0,00

2.3 Kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów i kosztów o nadzwyczajnej wartości które wystąpiły incydentalnie

Wyszczególnienie	w 2017 r.	w 2018 r.
Przychody występujące incydentalnie w tym:		
	148 259,62	87 158,43
1) losowe - pożar-odszkodowania	100 566,26	25 863,03
2) pozostałe- darowizny (spadek)	42 188,10	57 773,00
3)inne	5 505,26	3 522,40
Koszty występujące incydentalnie w tym:		
	18 956,13	37 702,18
1) losowe – pożar, zalanie-wartość strat	16 374,18	26 634,18
2) inne	2 581,95	11 068,00

2.4 Informacja o kwocie należności z tytułu realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych

2.5 Inne informacje

3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy

24-04-2019

Główny Księgowy

Data

Kierownik Jednostki

Sporządził: Maria Jurek

